

Secundus

Liber

accidit frumentū Sicut si pedit frumentū in area. non huius causa pluit vt perdatur. sed hoc accidit. quare qdem pbibet sic et partes se habere in naturam vt dentes ex necessitate anteriores qdem acutos aptos ad diuidendū. maxillares aut latos et viles ad pterendū cibum qm non ppter hoc fieri. sed simul euenire. Similr autē est de alijs pibus in qbus videt eē qd ppter hoc

Postq̄ p̄s determinauit et ostendit q̄ naturalis definit et demonstrat p̄ oēs cās. h̄ manifestat q̄dā q̄ supposuerat. q̄ natura agat ppter finē et q̄ in q̄busdā necessarijs nō sit ex causis p̄tibz in eē q̄ sunt mouēs et materia. s̄ ex causis posterioribz q̄ sunt forma et finis. Et circa h̄ p̄mo subiūgit rōem determinādā. et dicit q̄ antiq̄ p̄bi reducunt oēm necessitatē q̄ ē in rebz naturalibz ad materiā. sicut si q̄rat ab eis q̄re dētes anteriores in ore aialis sunt acuti. et posteriores sunt obtusi. dicit q̄ anteriores h̄nt parū de materia et posteriores multū. Et si aliq̄ antiq̄ videbant tangere cām efficientē. sicut Empedocles licem et amicitia et Anaxagoras intellectu segregare a chaos cōfuso. tū de h̄ dicit Aristot. nō h̄nt gaudere. q̄ impie tangebant cām efficientē. q̄ p̄ ponebāt causas efficiētes in p̄stitutiōe mūdi. tū in p̄stitutiōe p̄tū mūdi nō posuerunt causas efficiētes. Tū ibi. H̄z ar. Aristot. ponit motū antiq̄z q̄re dicebāt naturā nō agere ppter finē. et arguebant sic. Si natura ageret ppter finem tunc ageret qd melius est. sed non semp̄ agit quod melius est. ergo nō semp̄ agit ppter finem. Maior est nota. quia finis et bonū coincidunt. Minorē p̄bat. q̄ si Jupiter. i. deus vel natura vlt̄ pluar̄ tūc q̄nq̄ ex illa pluuia aliq̄d malū p̄tingit. s̄ destructio frumētū. q̄ si frumēta sunt collecta in aceruo et pluuia adueniat frumenta destruit. Et q̄ vlt̄ri? cludit necitatē eē ex materia et ita dicit pluuia cadere deorsus. q̄ ē q̄uis. et anteriores dētes dicit eē acutos. q̄ h̄nt p̄az de materia. Et q̄ Aristot. exp̄sse ista non soluit h̄ argumētū q̄uis implicite. idē dōm est q̄ natura sp̄ agit qd melius ē in effectu vlt̄ et p̄ se. h̄ nō in p̄culari et p̄ accūs. et sic op̄ter causas effectibz p̄portinari. vt sup̄ dicitur. et cū em̄ actio nature nō ordinet ad vñū effectū tūc. s̄ sufficit q̄ natura in vlt̄ effectu agat qd melius ē. et idē q̄uis pluuia in h̄ aceruo frumēta destruit. tū alia terrena centria p̄ illā generant et p̄ruant. et sic natura non sp̄ agit qd melius ē in p̄culari effectu. sed in vlt̄. Et q̄uis effectus accidant in rebz ex dispōe materie. tū op̄ter p̄ter materiā aliā inuenire cām. q̄re materia sic ē disposita. ex̄mpli gr̄a. dētes anteriores sunt acuti. q̄ p̄az h̄nt de materia. s̄ cā illi? dispōis materie vlt̄erius resoluit ad finēz vt sc̄z diuidant cibum. s̄ posteriores sunt lati vt p̄terant cibū. vñ se q̄q̄ materia cum dispōe bene p̄currit. h̄ nō est causa talis dispositiōis

Abicūq̄ em̄ oīa accidunt sicut si. ppter hoc fiant Nec qdem saluata sunt ab eo qd ppter se vanū p̄stantia apte Quecunq̄ vero non sic p̄diata sunt et p̄duntur quēadmoduz Empedocles

dicit bouigenas et viripies Ratio qdem igitur quare vtiq̄ deficiet aliquis hec est. et si aliqua alia huiusmodi est.

Nec excludit obiectionem q̄ posset obijci. P̄antiq̄s est ista. q̄ nos videmus q̄ in rebz naturalibz frequenter res eueniunt finē q̄ est melius. et multe vtilitates p̄sequuntur dispōes rebz naturalium et eoz actiōes. s̄ videt natura agere ppter finē. Responder Aristot. iuxta eoz opinio nem q̄ vtilitates puenientes ex actiōe rebz naturalium sunt p̄ accūs. pueniunt em̄ tales dispōes vt res saluent et nō ex fine aliq̄ intento. q̄ nisi taliter res euenirent nō p̄manerēt. Et sic Empedocles dicit q̄ in p̄ncipio constitutiōis vniuersi fuerūt. p̄ducta qdā. p̄ media p̄te boues et p̄ media p̄te hoies. et q̄ nō fuit dispositio debita p̄tū necē fuit q̄ talia corrupēnt et nō generārēt sibi s̄c̄. Et idē dispōes facte in rebz fuerūt ppter p̄sistentiā rebz et nō ppter vtilitatem aliquam vel finem

Sed impossibile est ista hūc habere modū hec quidem em̄ et q̄cūq̄ sunt a natura aut semper sic fiunt. aut sicut frequenter. Sed eozū q̄ sunt a fortuna et per se vano nihil. neq̄ em̄ a fortuna neq̄ a casu videt pluerē multoties in hyeme. sed forte sub cane. Necq̄ cauma sub cane sed sub hyeme. Si igitur a casu videntur aut propter hoc esse. sed nō possibile est h̄ esse neq̄ a casu neq̄ p̄ se a vano. ppter aliq̄d vtiq̄ erūt. At vero natura sunt h̄mōi alia. quēadmodū et ip̄i firmabāt hoc dicētes. Est itaq̄ qd ppter aliq̄d in his que natura sunt et sunt Amplius in quibusdā finis aliquis est. huius causa agitur qd prius et quod consequēter. Ergo sicut agitur sic aptum natū est. et sicut aptum natum est sic agitur vñū quodq̄ si non aliquid impediāt. a. agitur aut propter hoc et qd aptū natū est itaq̄ huius causa. vt si domus esset eorum que natura sunt. sic vtiq̄ facta esset sicut nunc ab arte est. Si atē q̄ natura nō solū natura s̄ arte fierent. sicut vtiq̄ fierent finē q̄ apta nata sunt. ppter ergo alterz alterz. Dico atē ars alia qdē p̄ficat qd natura non p̄t opari. alia p̄o imitat Si igitur q̄ sunt finē arte. ppter hoc sunt. manifestū quot q̄ sunt finē naturā. Sicut em̄ se h̄nt in his q̄ sunt